

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI JAMOAT XAVFSIZLIGI UNIVERSITETI

“ZAMONAVIY YOSHLARNING ILMIY VA INNOVATSION TASHABBUSLARI: YANGIJOHA YONDASHUVLAR VA TRANSFORMATSIYALAR”

I respublika talabalar ilmiy-amaliy anjumani

**I Sho'ba: Yangi O'zbekistondagi zamonaviy
ta'lim va ilm-fan sohasidagi islohotlarda
talaba-yoshlarning o'rnini va ahamiyati**

2025-yil 27-mart

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
JAMOAT XAVFSIZLIGI UNIVERSITETI**

**ZAMONAVIY YOSHLARNING ILMIY VA INNOVATSION
TASHABBUSLARI: YANGICHA YONDASHUVLAR VA
TRANSFORMATSIYALAR**

**II-TALABALAR ILMIY-AMALIY ANJUMANI
MATERIALLARI**

*I-Sho‘ba. Yangi O‘zbekistondagi zamonaviy ta’lim va ilm-
fan sohasidagi islohotlar talaba-yoshlarning o‘rni va ahamiyati*

2025-yil 27-mart

I QISM

TOSHKENT – 2025

ham yangi bosqichga olib chiqdi. Temuriylar davrida ilm-fan, me'morchilik va hunarmandchilikning rivojlanishi aynan ushbu yurish natijasida ortib borishi mumkin bo'lgan iqtisodiy resurslarga bog'liq bo'lgan. Zero, bu yurish Amir Temur saltanatining harbiy kuch-qudratini namoyish etgani, tarixiy ahamiyatga ega bo'lgani muhim voqealardan biri sifatida tarixda o'z o'rnini egalladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Sharafiddin Ali Yazdiy - "Zafarnoma"
2. Ibn Arabshoh - "Ajayib al-maqdur fi tarixi Taymur"
3. Bobur - "Boburnoma"
4. V. V. Bartold - "Turkiston XIII-XIV asrlarda"
5. Yu. Yakubovskiy - "Amir Temur davrida Markaziy Osiyo"
6. Richard Foltz - "The Silk Road and Central Asia"
7. Beatrice Forbes Manz - "Temur and the Early Timurid Empire"
8. John E. Woods - "The Timurid Dynasty"
9. Jean Aubin - "The Empire of the Steppes"
10. Clifford Edmund Bosworth - "The New Islamic Dynasties"
11. Haydarova, Z. N. (2023). Innovative Methods of Forming Students' Digital Learning Skills. *International Journal on Integrated Education*, 6(12), 37-42.
12. Haydarova, Z. N. (2024). INNOVATIVE METHODS AND PEDAGOGICAL-PSYCHOLOGICAL APPROACH TO THE FORMATION OF DIGITAL LITERACY IN MODERN STUDENTS. *Western European Journal of Historical Events and Social Science*, 2(10), 27-31
13. Normurodovna, H. Z. (2024). Building Digital Literacy As An Editorial Problem. *Pedagogical Cluster-Journal of Pedagogical Developments*, 2(4), 56-64
14. Haydarova, Z. N. (2024). MOTIV VA MOTIVATSIYA - O., QUVCHINING QIZIQISHLARI, BILISH DARAJASI HAMDA IJTIMOIIY MUHIT TA'SIRIDA SHAKLLANADIGAN OMIL SIFATIDA. SOHIBQIRON YULDUZI Ijtimoiy-tarixiy, tarixiy va ommabop jurnal, № 1-Maxsus son 2024 yil, 29-36.

HOZIRGI ZAMON YOSHLARINING IJTIMOIIY TARMOQLARGA QARAMLIGI VA UNING INSON ONGIDAGI PSIXOLOGIK TA'SIRI

Xaydarova Zilola Normurodovna

Chirchiq Davlat pedagogika universiteti katta o'qituvchisi

Raximberganova Malika Qurolbek qizi

Chirchiq Davlat pedagogika universiteti I-bosqich talabasi

Ijtimoiy tarmoqlarga qaramlik – bu insonning ijtimoiy tarmoqlarda vaqt o'tkazishga bo'lgan haddan tashqari ehtiyoji, shu bilan birga, bu faoliyat uning

kundalik hayotiga, ijtimoiy aloqalariga, ishiga va o'zini tutishiga ta'sir ko'rsatishi bilan tavsiflanadi. Qaramlikning asosiy sabalari orasida yoshlarda o'zini ko'rsatishga, boshqalar bilan tengdoshlikda bo'lishga va omma e'tiborini jalb qilishga bo'lgan intilishlar yotadi. Ko'plab yoshlar uchun ijtimoiy tarmoqlar o'ziga xos platforma bo'lib, ular o'zlarining individualizm va boshqalarga ta'sir ko'rsatish istagini qondirishi mumkin. Ijtimoiy tarmoqlarga qaramlikni rivojlantiruvchi yana bir sabab esa raqamli dunyoda bo'lib o'tayotgan ijtimoiy, iqtisodiy va madaniy o'zgarishlar bilan bog'liq. Bundan boshqa yirik omillar masalan:

- o'zini oqlashga bo'lgan ehtiyoj;

- tanqidga nisbatan sezgirlik;

- Shaxsiy qadr-qimmat va o'ziga bo'lgan ishonchsizlik. Mana shu sabablar tufayli ham yoshlar ijtimoiy tarmoqlarga ko'proq qaram bo'ladilar. Bu holat, o'z navbatida yoshlarning ruhiy holatiga va psixologik salohiyatiga sezilarli darajada ta'sir qiladi. Ijtimoiy tarmoqlar yoshlarning psixologik holatiga turli yo'llar bilan ta'sir qilishi mumkin. Salbiy ta'sirlar orasida depressiya, tashvish o'z-o'zini qadrlashning pasayishi va boshqa ruhiy holatlar mavjud. Ijtimoiy tarmoqlar orqali bo'lib o'tadigan doimiy raqobat va "eng yaxshi" tomonlarini ko'rish, yoshlar orasida "do'stlar" va "followers" soni o'rtasidagi farqni oshirib yuboradi. Bu esa o'z-o'zini qadrlash darajasini pasaytirishi va psixologik stressni kuchaytirishi mumkin. Masalan, yoshlar o'zlarining haqiqiy hayotida muvaffaqiyatga erishishmayotganini sezib, ijtimoiy tarmoqlarda boshqalarning muvaffaqiyatini ko'rib, o'zlarini kam sezishlari mumkin. Shu bilan birga, ijtimoiy tarmoqlar orqali taqdim etilgan ideal hayot tarziga qarash yoshlarning psixologiyasiga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Yoshlarga mos keladigan idealizatsiya qilingan obrazlar va "to'g'ri" turmush tarzi motivatsiya yaratishi mumkin, lekin bu ijtimoiy tarmoqlarning foydalanuvchilari o'rtasida bevosita taqqoslashga olib keladi, bu esa o'z-o'zini qadrlashni pasaytiradi.

Ijtimoiy tarmoqlarga qaramlik yoshlarning o'zini tutishiga ham ta'sir ko'rsatadi. Yoshlar o'zlarining onlayn imiji va ko'rinishini yaxshilashga ko'proq e'tibor beradi. Boshqa foydalanuvchilar tomonidan kuzatilayotgan va baholanuvchi sifatida ular o'z-o'zini ifodalashni, atrofdagilar bilan muloqot qilishni va o'zini tutishning eng yaxshi shaklini topishga harakat qilishadi. Bu holat o'z navbatida, ularning real hayotdagi munosabatlariga va o'zaro aloqalariga ta'sir qilishi mumkin. Agar yoshlar o'zlarini ijtimoiy tarmoqlarda faqat ma'lum bir imijda ko'rsatsalar bu haqiqiy dunyoda o'zini tutishlari va boshqalar bilan to'g'ri muloqot qilishlari uchun muammolar tug'dirishi mumkin. O'zini doimiy ravishda o'zgartirishga intilish va "perfektsionizm" ijtimoiy tarmoqlarda ko'p uchraydigan muammolardan biridir. Bu esa jismoniy va ruhiy salomatlikni yomonlashtirishi mumkin. Shuningdek, yoshlar orasida shaxsiy chegaralarni aniqlash, o'z fikrini erkin ifodalash va ijtimoiy

tarmoqlarda haqiqiy o'zlikni saqlash muhim muammo hisoblanadi. Ijtimoiy tarmoqlarga qaramlikning salbiy oqibatlarini kamaytirish uchun yoshlar va ularni qo'llab-quvvatlovchi institutlar, ota-onalar va psixologlar tomonidan ko'plab chora-tadbirlar ko'rilishi kerak. Buning uchun birinchi navbatda, yoshlarning onlayn faolliklarini cheklash va muayyan vaqt ajratish zarur. Shuningdek, ijtimoiy tarmoqlardan foydalangan holda ruhiy salomatlikni saqlash va ijtimoiy aloqalarni rivojlantirish uchun motivatsion va psixologik yordam ko'rsatish muhimdir. Bundan tashqari yoshlarni ijtimoiy tarmoqlarni foydali va konstruktiv maqsadlar uchun ishlatishga rag'batlantirish kerak. Yaxshi o'qish, o'z qobiliyatini rivojlantirish va real hayotda muvaffaqiyatlarga erishish uchun qo'shimcha kurslar yoki faoliyatlar tashkil qilish yoshlarning ijtimoiy tarmoqlarga bo'lgan qaramligi kamaytirishga yordam beradi. Ijtimoiy tarmoqlarga qaramlik yoshlarning psixologik salohiyatiga va o'zini tutishiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Ushbu muammoni hal qilish uchun yoshlarning onlayn va real hayotdagi o'zaro ta'sirini muvozanatlashtirish kerak. Ota-onalar, pedagoglar, psixologlar va boshqa ijtimoiy institutlar yoshlarni ijtimoiy tarmoqlarga bo'lgan qaramlikning oldini olish uchun birgalikda ishlashlari zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI.

1. Griffiths, M.D. (2019). Social Media Addiction: A Critical Review. *Journal of Behavioral Addictions*, 8(4), 267-276.,
2. Kuss, D.J. & Griffiths, M.D. (2017). Social Networking Sites and Addiction: Ten Lessons Learned. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 14(3), 311-323.,
3. Twenge, J.M. & Campbell, W.K. (2018). *The Narcissism Epidemic: Living in the Age of entitlement*. Free Press.,
4. Andrews, J. (2020) *The Influence of Social Media on Youth Mental Health*. Psychology Today.
5. Haydarova, Z. N. (2023). Ta'lim sohasida zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish zarurati. *UzMU xabarлари*, 1(10), 225-227.
6. Haydarova, Z. N. (2023). Innovative Methods of Forming Students' Digital Learning Skills. *International Journal on Integrated Education*, 6(12), 37-42.
7. Haydarova, Z. N. (2024). INNOVATIVE METHODS AND PEDAGOGICAL-PSYCHOLOGICAL APPROACH TO THE FORMATION OF DIGITAL LITERACY IN MODERN STUDENTS. *Western European Journal of Historical Events and Social Science*, 2(10), 27-31
8. Haydarova, Z. N. (2024). MOTIV VA MOTIVATSIYA - O., QUVCHINING QIZIQISHLARI, BILISH DARAJASI HAMDA IJTIMOY MUHIT TA'SIRIDA SHAKLLANADIGAN OMIL SIFATIDA. *SOHIBQIRON*

YULDUZI Ijtimoiy-tarixiy, tarixiy va ommabop jurnal, № 1-Maxsus son 2024 yil, 29-36.

9. Haydarova, Z. N., Husaynova, O.O'. (2024). RAQAMLI O'RGANISH KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISHDA FAN O'QITUVCHILARIGA QO'YILADIGAN TALABLAR. Zamonaviy ta'lim va ma'naviy-axloqiy tarbiyaning dolzarb masalalari mavzusidagi Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasi. 2024 yil. 17-oktyabr.,

10. Haydarova, Z. N. (2024). Individual yondashuv asosida hozirgi zamon o'quvchilarida raqamli savodxonlikni shakllantirish. Mug'allim, 3(3), 199-206.

11. Haydarova, Z.N.(2024). Ta'limda raqamli savodxonlikni shakllantirishning pedagogik imkoniyatlari. Raqamli transformatsiya, 1(1), 502-512.

INNOVASION G'OYALAR VA STARTAPLAR: O'ZBEKISTON YOSHLARI TOMONIDAN YARATILAYOTGAN ZAMONAVIY YECHIMLAR

Xaydarova Zilola Normurodovna

Chirchiq Davlat pedagogika universiteti katta o'qituvchisi

Rixsiboyeva Muazzam Mohirjon qizi

Chirchiq Davlat pedagogika universiteti talabasi

Globalashuv va raqamli iqtisodiyot davrida innovatsion g'oyalar va startaplar mamlakatlar taraqqiyotining asosiy drayveriga aylangan. Dunyoda kuchli raqobat mavjud bo'lgan bir sharoitda, har bir davlat ilm-fan va texnologiyalarni ilgari suradigan yoshlarni tayyorlash va ularni qo'llab-quvvatlashga intilmoqda. O'zbekiston ham bu jarayonlardam chetda qolmayapti. Bugun o'zbek yoshlari ilmiy va inonatsion tashabbuslar orqali mamlakat rivojiga ulkan hissa qo'shmoqda. Startaplar orqali esa ular mavjud muammolarga zamonaviy va samarali yechimlar taklif qilmoqda.

Mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustuvor vazifalaridan kelib chiqqan holda, kadrlar tayyorlash mazmunini takomillashtirish, xalqaro standartlar darajasiga mos oliy ma'lumotli mutaxassislar tayyorlash ta'limga texnologik yondashuvni talab etadi. Bunda bevosita ta'lim jarayonini, oliy ta'limning o'quv reja va dasturlarini yangi pedagogik texnologiyalar va o'qitish usullarini keng joriy etish, ilmiy-ta'lim jarayonini sifat jihatidan yangilash va zamonaviy tashkiliy shakllarni joriy etish muhim ahamiyatga ega bo'lib qolmoqda. So'nggi yillarda O'zbekistonda milliy ta'lim sohasida yangi islohotlar boshlandi. Ta'limni boshqarish hukumat boshlig'i tomonidan qattiq tanqidlarga uchradi. Respublika milliy ta'lim tizimini boshqarish mexanizmlarini takomillashtirish muammosiga tizimli innovatsion yondoshishga qaratilgan normativ – huquqiy hujjatlar ishlab chiqildi.

MUNDARIJA

TALABANING FAMILIYASI, ISMI, OTASINING ISMI	MAQOLA MAVZUSI	BETLAR
	O‘zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti boshlig‘i, yuridik fanlar doktori, professor, O‘zbekiston Respublikasida xizmat ko‘rsatgan yurist RUSTAMBAYEV MIRZAYUSUP xakimovichning II-respublika talabalar ilmiy-amaliy anjumani ishtirokchilariga MUROJAATI	3-5
<i>Inatullayeva Mohigul</i>	O‘zbekistonda ilm-fan sohasidagi talaba-yoshlarning o‘rni va ahamiyati	6-7
<i>Omonova Madinabonu</i>	Shayboniylar hukmronligi davrida me‘morchilik: buxoro me‘morchiligi	8-12
<i>Qoraxo‘jayev Saydullo</i>	Abdulla avloniy va uning hayotiy saboqlari	12-15
<i>Jahongirova Munira</i>	Mirzo muhammad haydarning "tarixi rashidiy" asarida shayboniylar va bobur munosabatlari	15-19
<i>Davlatboyeva Vasila</i>	Turkistonda matbuotning shakllanishi	19-25
<i>Ermatova Zulfiya Abdug‘aniyevna</i>	Imom al-buxoriyning hayot yo‘li hamda hadis ilmi rivojiga qo‘shgan hissasi	26-30-
<i>Po‘latov Ro‘zimurod Farhod o‘g‘li</i>	Yangi o‘zbekistonda – milliy iqtisodiyotni rivojlantirish	30-35
<i>Abdumajidova Komila Abrorbek qizi</i> <i>Abujakinova O‘g‘iljon Risqali qizi</i> <i>Mamajonov Sardor Zulfiqor o‘g‘li</i>	Tasviriy san‘at fanlarni o‘qitishda innovatsion yondashuv	35-38
<i>Muxtorova Zarinaxon Zarifjon qizi</i>	Developing innovative approaches to professional education in a modern multicultural environment	38-43
<i>Botirova Hilola Asqad qizi</i>	Yangi o‘zbekistondagi zamonaviy ta‘lim va ilm-fan sohasidagi islohotlar talaba-yoshlarning o‘rni va ahamiyati	43-45
<i>Djunaydullayeva Kamila Yunusovna</i>	Maktabgacha ta‘lim yoshdagi bolalarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda yangi o‘zbekistonda olib borilayotgan islohotlarning o‘rni	45-48
<i>Ozoda Ochilova Bahodir qizi</i>	INTERNET VA IJTIMOY TARMOQLARNING INSON RUHIYATIGA TA’SIRI	48-53
<i>Tashmetova Aziza Sagdullayevna</i>	The benefits of learning foreign languages in the process of globalization	53-56
<i>Qurbonazarova Shaxzoda Erkin qizi</i>	Interfaol ta‘lim metodlarining ahamiyati	56-59
<i>Ramazonova Salomat Saidovna</i>	Yangi o‘zbekistondagi zamonaviy ta‘lim va ilm-fan sohasidagi islohotlar talaba	59-61

<i>N.I.Reyimova</i>	Matematika va informatika o'qituvchisini innovatsion kasbiy-pedagogik faoliyatga tayyorlash usullari va tamoyillari	275-277
<i>Azimjonova Mohichexra Bunyodbek qizi</i>	Maktabgacha ta'limda steam texnologiyasidan foydalanishni o'rganish	278-280
<i>Shuhrataliyeva Rayhona</i>	Ilm-fan sohasida talabalar uchun berilayotgan imkoniyatlar	280-284
<i>Mahmudova Ruhshona Zohidjon qizi</i>	Innovative teaching methods for generations alpha & beta in uzbekistan	284-288
<i>Rasulova Dilsora Bekturod qizi</i>	Yangi o'zbekistonda zamonaviy she'riyatning fan sohasidagi o'rni	289-293
<i>Зокирова Фарангиз Батыровна</i>	Важность формирования гражданской позиции в молодежной деятельности	293-297
<i>Nurmatova Nozima Jamol qizi</i>	Yangilanayotgan o'zbekistonda yoshlarda liderlik qobiliyatini shakllantirishning zaruriyati	298-301
<i>Sodiqova Shahzoda Sirojiddin qizi</i>	Axborotning talabalarining ta'lim olish jarayonida tutgan o'rni va ahamiyati.	302-305
<i>Nabiyev Sherzod Baxrom o'g'li</i>	Amir temur ibn tarag'ay bahodirning hindistonga yurishi ilmiy-siyosiy talqinda.	305-308
<i>Raximberganova Malika Qurolbek qizi</i>	Hozirgi zamon yoshlarining ijtimoiy tarmoqlarga qaramligi va uning inson ongidagi psixologik ta'siri	308-311
<i>Rixsiboyeva Muazzam Mohirjon qizi</i>	Innovation g'oyalar va startaplar: o'zbekiston yoshlari tomonidan yaratilayotgan zamonaviy yechimlar	311-315
<i>Turg'unova Nigora Rustamjon qizi</i>	Ingliz tilidagi ekologiyaga oid terminlar va leksik birliklarning o'zbek tiliga tarjima qilishdagi muammolar	316-318
<i>Husaynova Orzigul O'ktam qizi</i>	Xorijiy tillarni o'qitishda masofaviy ta'lim muammolari va uni rivojlantirish yo'llari	319-322
<i>Temirbekov Sayfiddin Farxodjon o'g'li</i>	Yangi o'zbekistonda onlayn ta'lim tizimida kiberxavfsizlik platformalarining rivojlanishi va istiqbollari	323-330
<i>Xoliqova Ruhshona Javohir qizi</i>	Imkoniyati cheklangan bolalarni inklyuziv ta'lim va tarbiyalash konsepsiyasi	330-333
<i>Erkinov Shoxrux</i>	9-10 yosh o'quvchilarning gimnastika mashg'ulotlarida egiluvchanlik sifatini rivojlantirish.	333-338
<i>Varisova Begoyim Rivojiddin qizi</i>	Yangi o'zbekiston yoshlarida huquqiy madaniyatni yuksaltirish ma'rifatli jamiyatni rivojlantirish yo'li sifatida	339-342
<i>Mamatqulova Dilbar Sattorqul qizi</i>	Yoshlarning ma'naviy immunitetini kuchaytirishda besh tashabbusni tatbiqi	343-347

<i>Boboqulov Sarvar Choriyevich</i>	Yoshlarning ta'lim tizimidagi innovatsiyalari: masofaviy ta'lim va masofaviy o'qitishning yangi imkoniyatlari	348-350
<i>Eshonova Mubina Murodjon qizi</i>	1917-1991-yillarda o'zbekistonda ta'lim tizimi va pedagogik fikrlar rivoji	351-356
<i>Mamadaliyeva Dildora Alisher qizi</i>	Maktabgacha ta'lim tashkilotlari pedagoglarining innovatsion faoliyati	356-359
<i>Mamatqulova Dilbar Sattorqul qizi</i>	O'zbekiston – yoshlar mamlakati	359-362
<i>Bozorboyeva Farangizbonu Baxtiyor qizi</i>	O'zbekistonda xotin-qizlarning ta'lim olish huquqlari va ular uchun ta'lim sohasida yaratilayotgan imkoniyatlar	362-365
<i>Norboyev Xudoyberdi Azamat o'g'li</i>	Zamonaviy yoshlarning ilmiy va innovatsion tashabbuslari: yangicha yondashuvlar va transformatsiyalar	366-367
<i>Mahmudova Muborak Azatovna</i>	Shifoxonada uzoq muddat davolanayotgan bolalar uchun ta'lim muhitini yaratish	367-371
<i>Sunnatova Sarvinoz Abror qizi</i>	Yangi o'zbekistonda zamonaviy ta'lim tizimini takomillashtirish va o'qituvchi maqomini yuksaltirish masalasi	371-374

**“ZAMONAVIY YOSHLARNING ILMIY VA INNOVATSION
TASHABBUSLARI: YANGICHA YONDASHUVLAR VA
TRANSFORMATSIYALAR” MAVZUSIDAGI
II-TALABALAR ILMIY-AMALIY ANJUMANI
MATERIALLARI**

*I Sho'ba. Yangi O'zbekistondagi zamonaviy ta'lim va ilm-fan sohasidagi islohotlar
talaba-yoshlarning o'rni va ahamiyati*
2025-yil 27-mart

I-QISM

Muharrir: X.Xaknazarov.
Texnik muharrir: M.Ibotova.

Bosishga ruxsat etildi: __.__.2025. Buyurtma: № __ Format 60x90/16
Times New Roman garniturasida raqamli usulida bosilgan.
Hajmi:sh.b.t., 0,99 t.-h.t. Adadi: ____ nusxa.

O'zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti bosmaxonasi